

VI. MONOŠTRSKI FORUM

KRATEK PREGLED SLOVENSKEGA IN MADŽARSKEGA PRAVNEGA OKVIRA ZA ČEZMEJNO TRŽENJE LOKALNIH PROIZVODOV SLOVENIJA

GLAVNE TEME PREDSTAVITVE

PRODAJA POTROŠNIKOM NA LOKALNIH TRŽNICAH

- KMETIJSKIH PRIDELKOV

- ŽIVIL

- ROKODELSKIH IZDELKOV

- VINA IN ŽGANIH PIJAČ

- EVROPSKI PRAVNI OKVIR

DAVČNI

- SLOVENSKI PRAVNI OKVIR

KMETIJSKI

KMETIJSKA ZAKONODAJA ↔ DAVČNA ZAKONODAJA

TRADICIJA ↔ UPRAVNI POSTOPKI

STROŠKI

EVROPSKA ZAKONODAJA – KMETIJSTVO IN ŽIVILA

DIREKTIVA 2006/123/ES O STORITVAH NA NOTRANJEM TRGU

UREDBA EU 2019/515 O VZAJEMNEM PRIZNANJU BLAGA, KI SE ZAKONITO TRŽI V DRUGI DČ IN O RAZVELJAVITVI UREDBE ES 764/2008

UREDBA 178/2002/ES O DOLOČITVI SPLOŠNIH NAČEL IN ZAHTEVAH ŽIVILSKE ZAKONODAJE, USTANOVITVI EVROPSKE AGENCIJE ZA VARNOS HRANE IN POSTPOKIH, KI ZADEVAJO VARNOST HRANE

UREDBA ES 852/2004 O HIGIENI ŽIVIL

UREDBA ES 853/2004 O POSEBNIH HIGIENSKIH PRAVILIH ZA ŽIVILA ŽIVALSKEGA IZVORA

UREDBA EU 1169/2011 O ZAGOTAVLJANJU INFORMACIJ O ŽIVILIH POTROŠNIKOM

UREDBA EU 2017/625 O IZVAJANJU URADNEGA NADZORA IN DRUGIH URADNIH DEJAVNOSTI, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmi, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmaceutskih sredstvih, ter o spremembi uredb (ES) št. 999/2001, (ES) št. 396/2005, (ES) št. 1069/2009, (ES) št. 1107/2009, (EU) št. 1151/2012, (EU) št. 652/2014, (EU) 2016/429 in (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 1/2005 in (ES) št. 1099/2009 ter direktiv Sveta 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES in 2008/120/ES ter razveljavitvi uredb (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 89/608/EGS, 89/662/EGS, 90/425/EGS, 91/496/EGS, 96/23/ES, 96/93/ES in 97/78/ES ter sklepa Sveta 92/438/EGS

EVROPSKA ZAKONDAJA - DAVKI

1. DIREKTIVA 2006/112/ES O SKUPNEM SISTEMU DAVKA NA DODANO VREDNOST
2. DIREKTIVA SVETA (EU) 2020/285 o spremembi Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost glede posebne ureditve za mala podjetja in Uredbe (EU) št. 904/2010 glede upravnega sodelovanja in izmenjave informacij za namene spremljanja pravilne uporabe posebne ureditve za mala podjetja
3. DIREKTIVA SVETA (EU) 2022/542 o spremembi direktiv 2006/112/ES in (EU) 2020/285 glede stopenj davka na dodano vrednost
4. UREDBA (EU) št. 904/2010 o upravnem sodelovanju in boju proti goljufijam na področju davka na dodano vrednost
5. IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/2007 o določitvi podrobnih pravil za uporabo Uredbe Sveta (EU) št. 904/2010 glede posebne ureditve za mala podjetja

61. Člen Zkme-1 registracija oziroma odobritev obratov, majhne količine in lokalni trg

PRAVILO - NOSILCI ŽIVILSKE DEJAVNOSTI

(1) Fizične in pravne osebe, ki dajejo v promet kmetijske pridelke oziroma živila in so nosilci živilske dejavnosti v skladu s 3. točko 3. člena Uredbe 178/2002/ES, morajo biti registrirane oziroma odobrene v skladu s 6. členom Uredbe 852/2004/ES pri organu, pristojnem za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljnjem besedilu: uprava), na podlagi česar se vpišejo v register obratov iz 152.a člena tega zakona.

IZJEMA – FIZIČNA OSEBA

=> NE PODJETNIK – NE NOSILEC DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA KMETIJI – NE REGISTRIRANI
NOSILEC ŽIVILSKE DEJAVNOSTI

(2) Ne glede na prejšnji odstavek registracija oziroma odobritev ni potrebna za fizično osebo, ki ni samostojni podjetnik posameznik ali nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji in daje v promet majhne količine kmetijskih pridelkov in živil, ki spadajo med primarne proizvode rastlinskega izvora v skladu z Uredbo 178/2002/ES, pri čemer fizična oseba ne sme biti hkrati registrirana kot nosilec živilske dejavnosti za enakovrstno dejavnost.

MAJHNE KOLIČINE

(3) Majhne količine iz prejšnjega odstavka so količine, ki jih fizična oseba iz prejšnjega odstavka sama pridelala in neposredno prodaja:

- končnemu potrošniku na lokalnem trgu ali
- - maloprodajnim podjetjem, ki jih neposredno prodajajo končnemu potrošniku na lokalnem trgu.

**NEPOSREDNA
PRODAJA**
↕
LOKALNI TRG

(4) Kot neposredna prodaja končnemu potrošniku na lokalnem trgu se štejejo:

- prodaja na mestu pridelave,
- prodaja na tržnicah,
- prodaja na premičnih prodajnih objektih, kot so premična stojnica in potujoča prodajalna,
- prodaja od vrat do vrat,
- prodaja na sejmi in prireditvah.

(5) Lokalni trg je celotno območje Republike Slovenije.

KMETIJSKI PRIDELKI IN ŽIVILA- PRIMARNI PROIZVODI RASTLINSKEGA IZVORA UREDBA 178/2002/ES

Opredelitev pojma
„hrana“

V tej uredbi je „hrana“ (ali „živilo“) vsaka snov ali izdelek, v predelani, delno predelani ali nepredelani obliki, namenjen za uživanje ali se smiselno pričakuje, da ga bodo uživali ljudje.

REGISTRACIJA OBRATA IN PRODAJA MALIH KOLIČIN

REGISTRACIJA OBRATA ODDAJE ŽIVIL

Pred pričetkom oddaje živil na trg se morajo obrati na področju primarne proizvodnje registrirati pri Upravi RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).

MAJHNE KOLIČINE

V primeru, da obrat daje živila na trg v okviru t. i. majhnih količin, registracija obrata ni potrebna. Pogoje glede majhnih količin določa Pravilnik o določitvi majhnih količin živil, pogojih za njihovo pridelavo ter o določitvi nekaterih odstopanj za obrate na področju živil živalskega izvora

PRAVILNIK ZA ODDAJO MALIH KOLIČIN NA TRG

(1) Ta pravilnik določa MAJHNE KOLIČINE ŽIVIL, pogoje za njihovo pridelavo in zahteve glede označevanja, ki jih morajo v zvezi s higienskimi pravili izpolnjevati nosilci živilske dejavnosti, ki na nivoju primarne pridelave pridelujejo majhne količine živil in jih dobavljajo neposredno končnemu potrošniku ali lokalnim maloprodajnim podjetjem, ki neposredno oskrbujejo končnega potrošnika, za izvajanje:

- 2. točke pod (c) 1. člena Uredbe (ES) št. 852/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o higieni živil (UL L št. 139 z dne 30. 4. 2004, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 579/2014 z dne 28. maja 2014 o odobritvi odstopanja od nekaterih določb Priloge II k Uredbi (ES) št. 852/2004 v zvezi s prevozom tekočih olj in maščob po morju IN
- 3. točke pod (c) 1. člena Uredbe (ES) št. 853/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o posebnih higienskih pravilih za živila živalskega izvora (UL L št. 139 z dne 30. 4. 2004, str. 55), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) št. 1137/2014 z dne 27. oktobra 2014 o spremembi Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z obdelavo nekaterih vrst drobovine živali, namenjenih za prehrano ljudi .

ČEZMEJNO ↔ BREZMEJNO

DAVKI – POSEBNA UREDITEV ZA MALE DAVČNE ZAVEZANCE (SME UREDITEV)

Države članice so morale do 31. decembra 2024 sprejeti in objaviti zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev posebne ureditve za male davčne zavezance z Direktivo o DDV.

Določbe Direktive o DDV so prenesene v Zakon o davku na dodano vrednost – ZDDV-1 z novelo ZDDV-10.

Nova pravila so začela veljati 1. januarja 2025.

DEFINICIJE

SME ureditev – pomeni posebno ureditev za male davčne zavezance.

Mali davčni zavezanec – je davčni zavezanec, ki uveljavlja oprostitev obračunavanja DDV po domači SME ureditvi.

Domača SME ureditev – pomeni SME ureditev, ki se uporablja samo v državi članici sedeža. V Sloveniji lahko to ureditev uporabljajo davčni zavezanci s sedežem v Sloveniji.

Čezmejna SME ureditev – je SME ureditev, ki se uporablja samo v državah članicah, ki niso država članica sedeža davčnega zavezanca. Davčni zavezanci s sedežem v Sloveniji lahko ob izpolnjevanju določenih pogojev uporabljajo to ureditev v drugih državah članicah.

Država članica (DČ) – je država članica Evropske Unije.

Država članica sedeža (v nadaljnjem besedilu MSEST) – je država članica, v kateri ima davčni zavezanec sedež, tj. v kateri je sedež gospodarske dejavnosti.

Država članica oprostitve (v nadaljnjem besedilu MSEXE) – je država članica, na ozemlju katere je davčni zavezanec v okviru čezmejne SME ureditve upravičen do oprostitve za dobave blaga in storitev. Je država članica, ki ni država članica sedeža.

Nacionalni letni prag – je prag letnega prometa, ki ga določi država članica in pod katerim je lahko davčni zavezanec upravičen do uporabe SME ureditve in do oprostitve plačila DDV v tej državi članici. Nacionalni letni prag ne sme biti višji od 85.000 EUR (ali protivednosti v nacionalni valuti). V Sloveniji je prag 60.000 EUR (oz. 66.000 EUR).

DIREKTIVA 2006/112/ES DDV PAVŠALNA UREDITEV ZA KMETE

Člen 295

1. Pomen izrazov, uporabljenih v tem poglavju:

(1) „kmet“: davčni zavezanec, ki opravlja svojo dejavnost v kmetijskem, gozdarskem ali ribiškem podjetju;

(2) „kmetijsko, gozdarsko ali ribiško podjetje“: podjetje, ki ga kot takega priznava posamezna država članica v okviru proizvodnih dejavnosti iz Priloge VII;

(3) „kmet pavšalist“: kmet, za katerega velja pavšalna ureditev iz tega poglavja;

(4) „kmetijski pridelki“: blago, ki ga pridelata kmetijsko, gozdarsko ali ribiško podjetje v posamezni državi članici pri opravljanju dejavnosti iz Priloge VII;

**SME UREDITEV
KMETIJSKA
DEJAVNOST
DEJANSKI PRIHODEK
/ ODHODEK
KATASTRSKI
PRIHODEK**

Navedeni pogoji za oprostitev obračunavanja DDV veljajo tudi za davčnega zavezanca, ki opravlja osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, za katero se dohodek ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, pri katerih za davčnega zavezanca šteje nosilec, kot je določen po predpisih o dohodnini.

Ti pogoji pa NE veljajo za davčnega zavezanca, ki je za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti obdavčen pavšalno po katastrskem dohodku

How will the new VAT exemption work?

Place of taxation is where consumption takes place

Member State A

Small business established making both domestic and cross-border supplies.

Member State B

BEFORE

No exemption

AFTER

Exemption

VAT Exemption applies if:

- Annual turnover in Member State B does not exceed the national threshold
- The total annual turnover in the EU does not exceed € 100 000

PRIZNANJE POKLICNIH KVALIFIKACIJ

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP)

Reguliran poklic (intuitivno ime)	Pristojni organ za priznavanje poklicnih kvalifikacij	Kontaktna oseba	Kontaktni podatki
Svetovalec za fitofarmaceutska sredstva	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	Andreja Šporn UVHVVR	andreja.sporn@gov.si
Prodajalec fitofarmaceutskih sredstev	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	Andreja Šporn UVHVVR	andreja.sporn@gov.si
Ribič	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	Nataša Lipovac	
Pokuševalec za organoleptično oceno vina, mošta in drugih proizvodov iz grozdja in vina	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	Tina Zavašnik Bergant	
Veterinar	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	Polona Cankar	01 300 13 02 polona.cankar@gov.si
Veterinarski tehnik	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	Polona Cankar	01 300 13 02 polona.cankar@gov.si

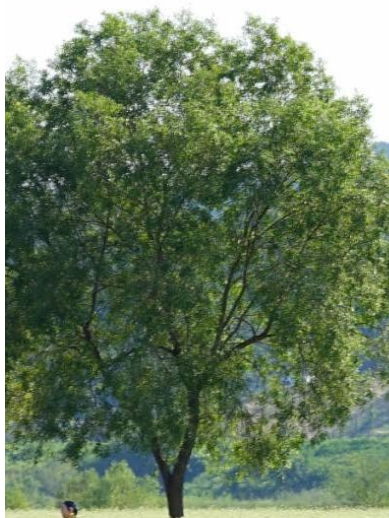
VINO

(1) Mali proizvajalec vina je oseba, ki ima v lasti oziroma v uporabi največ 20 hektarov vinograda in letno ne proizvede več kakor 100.000 litrov vina.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se v primeru proizvodnje vina v okviru kmetijskega gospodarstva, ki se v skladu s predpisi o kmetijstvu šteje za kmetijo, kot mali proizvajalec vina šteje kmetija, če ima v lasti oziroma v uporabi vsaj 0,1 hektarja vinograda, vendar največ 20 hektarov vinograda in opremo za proizvodnjo vina, s katero predeluje vino iz lastnega pridelka grozdja in letno ne proizvede več kakor 100.000 litrov vina.

(3) Mali proizvajalec vina plača trošarino za proizvedene količine vina v koledarskem letu, in sicer v znesku iz 2. in 3. točke drugega odstavka..., ki velja na dan 30. novembra leta, za katero se obračunava trošarina.

ZAKON O TROŠARINAH – ZTRO-1 MALI PROIZVAJALEC VINA 73. ČLEN

74. ČLEN (DOVOLJENJE MALEMU PROIZVAJALCU VINA ZA ODPREMO V REŽIMU ODLOGA)

75. člen
(prejemanje vina od malega proizvajalca
vina v režimu odloga iz druge države
članice)

Oseba v Sloveniji, ki lahko v skladu s tem zakonom prejme vino v režimu odloga od malega proizvajalca vina iz druge države članice, obvesti pristojni organ pred nameravanim prejemom pošiljke vina, ki jo bo spremljal vinarski dokument.

- (1) Ne glede na 23. člen tega zakona, lahko mali proizvajalec vina pridobi dovoljenje davčnega organa, da odpremlja vino v režimu odloga osebi v drugi državi članici, ki v skladu z zakonodajo te države lahko prejema trošarinske izdelke v režimu odloga, in sicer:
 - 1. s spremnim vinarskim dokumentom iz [Uredbe komisije \(ES\) št. 436/2009](#) z dne 26. maja 2009 o podrobnih pravilih za uporabo [Uredbe Sveta \(ES\) št. 479/2008](#) glede registra vinogradov, obveznih prijav ter zbiranja informacij za spremljanje trga, dokumentov, ki spremljajo prevoz proizvodov, in evidenc, ki se vodijo v vinskem sektorju (UL L št. 128 z dne 27. 5. 2009, str. 15) ali
 - 2. z elektronskim trošarinskim dokumentom v računalniško podprtem sistemu.
- (2) Dovoljenje za odpremo vina v režimu odloga (v nadaljnjem besedilu: dovoljenje) se izda na ime osebe, ki je zaprosila za izdajo, in se ne sme prenašati na drugo osebo.

ŽGANE PIJAČE

79. člen

(mali proizvajalec žganja)

(1) Mali proizvajalec žganja je oseba, ki v davčnem obdobju, ki se začne 1. maja preteklega leta in konča 30. aprila tekočega leta proizvede največ 150 litrov 100 vol. % alkohola.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se v primeru proizvodnje žganja v okviru gospodinjstva ali v okviru kmetijskega gospodarstva, ki se v skladu s predpisi o kmetijstvu šteje za kmetijo, kot mali proizvajalec žganja štejejo vsi člani gospodinjstva oziroma kmetije.

(3) Kot člani gospodinjstva iz prejšnjega odstavka se štejejo osebe, ki imajo na dan zaključka proizvodnje žganja skupno stalno ali začasno prebivališče.

(4) Mali proizvajalec žganja plača trošarino v višini 50 % zneska, določenega s 6. točko drugega odstavka 71. člena tega zakona.

(5) Malemu proizvajalcu žganja obveznost za obračun trošarine nastane zadnji dan davčnega obdobja, v katerem je proizvedel žganje.

ZAKLJUČEK

Mali proizvajalec – mali kmetovalec – mali obrtnik – mali človek

Reki Raba in Mura skupaj s polji in močvirji, vinogradi in nasadi, tvorita celovit ekosistem, bogat s pestrostjo in življenjem, ki ga oplemeniti tudi človek s svojimi izdelki in delom.

Mali človek je tisti, ki je skozi stoletja varoval in reguliral to enovito pokrajino. Le v primeru, da bo imel še naprej iste pogoje delovanja in življenja, bo ta pokrajina ostala taka, kot so nam jo pustili prejšnji rodovi. Drugače bo to breme dolgoročnega upravljanja pokrajine in velikih površin padlo na državo.

Države in EU morajo ustvariti take pogoje, da bo v velikih sistemih preživel tudi mali človek, nosilec kulturne lokalne tradicije in kvalitetnih tradicionalnih proizvodov ter izdelkov.

HVALA ZA VAŠO POZORNOST

Odvetniška pisarna Ozbič doo Studio
legale Law firm

Ozbič Academy Izobraževanja

E-mail: academy@ozbic.eu

www.ozbic.eu